

fat Beskatning, gennem hvilken man lønede disse Embedsmænd, og det er navnlig ved disse baade almindelige og særlige festlige Leiligheder i Familien, at der er erlagt en ikke ubetydelig Sum. Folket er vant til at betale dette, og det har ikke Noget imod, at det reguleres paa en saadan Maade, at det falder Staten tilgode. En anden Sag er det med Hensyn til de udelukkende kirkelige Handlinger; der kunde det vel være et andet Spørgsmaal; men f. Ex. Vielser og Bærnedaa og Sligt have baade en kirkelig og en borgerlig Side, og det er navnlig ifølge de Principer, der gaae igjennem Lovgivningen, at man har fundet sig villig til at give en Skjærv ved slike Leiligheder. — Det var kun denne Bemærkning, jeg vilde tillade mig, og jeg skal slutte med at sige, at jeg vel kunde finde mig foranlediget til af en anden Grund at deeltage i denne Forhandling; men jeg vil i det Hele taget følge den Grundsætning saavidt som muligt at trække mig tilbage fra Forhandlingen om de geistlige Spørgsmaal, der ikke ligefrem angaae Sagens borgerlige Side.

Krogsh: Jeg skal ogsaa fatte mig meget kort og i det Væsentlige henholde mig angaaende denne Sag til de Bemærkninger, vi sidst hørte fra den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgfreds (Klein); men da Forsamlingen ikke har nægtet mig Ordet, er der dog nogle Bemærkninger, som jeg troer, jeg bør fremføre, og navnlig ønsker jeg i en vis Henseende at staae med en klar Udtalelse ligeoverfor den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning), som igaar indirecte provocerede til min Anskuelse angaaende Kirkens Forhold til Tienden og til den saameget omtalte Eiendomsret til, hvad man kan kalde de til Kirken henlagte Bygninger og Midler. Da jeg for et Par Aar siden var med at indbringe et Forslag om et Kirkeraad's Indførelse, nægter jeg ikke, at det i Begyndelsen var min Tanke, at naar man vilde gaae ind paa Indførelsen af et Kirkeraad, vilde der ikke være Noget iveien for at henlægge under dette Bestyrelsen af de kirkelige Midler, idetmindste i et vist Omfang, dog saaledes, at ikke denne Raadighed kunde finde Sted uden en Approbation fra den lovgivende Magts, fra Re-

gjerings og Rigsdagens Side. Jeg havde troet, siger jeg, at man kunde tage dette med og lægge det ind under Kirkeraadets Omraade uden nogensomhelst Fare; men da det under den Discussion, som da udviklede sig i Sagen, blev mig tydeligt, at Kirkeraad's Tanken og hele Forslaget vilde komme mere og mere i Fare og vilde berede sig sit Fald, naar det fastholdtes, nægter jeg ikke, at jeg var tilbøjelig til, maaffee mere end min ærede Med-Forslagsstiller, at lade Forslaget falde, idet jeg har den Overtydning, at Kirken ikke kan hævde sig nogen Eiendomsret til de til Kirken henlagte Midler i nogen anden Forstand, end at det er Statsmagten, der maa styre dem og have den endelige Afgjørelse, og jeg desuden har den Overtydning, at man ikke gennem nogensomhelst Discussion, end ikke den fyldestgørende og meest udmærkede, kan komme til noget Resultat ad Theoriens Veie om Eiendomsretten til disse Midler. Men det ligger i Sagens Natur, som Forholdene ere stillede her i Landet, at Statsmagten har den endelige Styrelse af Midlerne, og denne Grundsætning vil jeg saameget hellere udtale, som jeg ønsker, at det skal staae klart, hvorledes jeg er stillet til dette Spørgsmaal. Naar jeg nu skal udtale mig med Hensyn til det foreliggende Stridsspørgsmaal om Posteringen af Folkekirken i Finantsloven, skal jeg hytte mig derhen, at det er mig personlig en aldeles ligegyldig Sag. Enten dette kommer ind eller ikke, saa er det i Overeensstemmelse med det Resultat, hvortil jeg er kommet efter en alvorlig Overveelse; jeg anseer det for en ganske ligegyldig Sag. Dersom jeg fra et eenfaldigt embedsmandigt Standpunkt — hvis jeg saa kan udtrykke mig — vilde dese den af saa Mange udtalte Frygt for Misgreb, Overgreb — hvad jeg nu skal kalde det — fra den lovgivende Magts Side med Hensyn til Ordningen af disse Forhold, skulde jeg være tilbøjelig til at sige: lad det ikke komme ind i Finantsloven, lad Forholdet blive ved det Gamle, lad de Indtægter, som enkeltviis opføres i Finantsloven, staae der, lad de Udgifter, som nu falde ind under dette Forhold, staae der, og saavidt jeg skjønner, vil der derved ikke komme Noget mere ind for Statskassen; men jeg har den meest loyale